

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı : E-98425987-045.02-459323
Konu : Dayanışma Aidatı Hakkında

19.02.2025

TÜM SAĞLIKÇILARIN GÜÇ BİRLİĞİ SENDİKASINA

İlgi : Tüm Sağlıkçıların Güç Birliği Sendikası'nın 10.02.2025 tarihli ve 3 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup dayanışma aidatı ödeyerek toplu iş sözleşmesinden yararlanma hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmaktadır.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 39'uncu maddesi toplu iş sözleşmesinden yararlanmaya ilişkin hükümleri içermektedir. Bu maddeye göre;

(1) Toplu iş sözleşmesinden taraf işçi sendikasının üyeleri yararlanır.

(2) Toplu iş sözleşmesinden, sözleşmenin imzalanması tarihinde taraf sendikaya üye olanlar yürürlük tarihinden, imza tarihinden sonra üye olanlar ise üyeliklerinin taraf işçi sendikasıca işverene bildirildiği tarihten itibaren yararlanır.

(3) Toplu iş sözleşmesinin imza tarihi ile yürürlük tarihi arasında iş sözleşmesi sona eren üyeler de, iş sözleşmelerinin sona erdiği tarihe kadar toplu iş sözleşmesinden yararlanır.

(4) Toplu iş sözleşmesinin imzası sırasında taraf işçi sendikasına üye olmayanlar, sonradan işyerine girip de üye olmayanlar veya imza tarihinde taraf işçi sendikasına üye olup da ayrılanlar veya çıkarılanların toplu iş sözleşmesinden yararlanabilmeleri, toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasına dayanışma aidatı ödemelerine bağlıdır. Bunun için işçi sendikasının onayı aranmaz. Dayanışma aidatı ödemek suretiyle toplu iş sözleşmesinden yararlanma, talep tarihinden geçerlidir.

(5) Dayanışma aidatının miktarı, üyelik aidatından fazla olmamak kaydıyla sendika tüzüğünde belirlenir.

(6) Faaliyeti durdurulmuş sendikalara dayanışma aidatı ödenmez.

(7) Bu Kanun anlamında işveren vekilleri ile toplu iş sözleşmesi görüşmelerine işvereni temsilen katılanlar, toplu iş sözleşmesinden yararlanamaz.

(8) Grev sonunda yapılan toplu iş sözleşmesinden, 65 inci maddeye göre zorunlu olarak çalışanlar dışında işyerinde çalışmış olanlar aksine hüküm bulunmadıkça yararlanamaz'

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 39'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan "İmza tarihinden önceki talepler imza tarihi itibarıyla hüküm doğurur." ibaresi ise 30.12.2020 tarihinde Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi tarafından oy çokluğu ile iptal edilmiştir.

Söz konusu kararda "...Toplu iş sözleşmesine taraf sendika üyesi olan işçi, talebi gereksizince üye aidatı ödeyerek; üye olmayan işçi ise talebi üzerine dayanışma aidatı ödemek suretiyle sözleşmenin parasal hükümlerinden yararlanmaktadır. Dayanışma aidatıyla yararlanmada taraf sendikanın onayı aranmayarak sendika üyesi olan ve olmayan işçiler arasında bir eşitlik ve denge sağlanmıştır. Ancak yetki alma ve toplu iş sözleşmesinin hazırlık, müzakere ve pazarlık süreçlerinin devam ettiği dönemlerde sendika üyesi olmayan işçilerin dayanışma aidatı ödemesi itiraz konusu kuralla engellenmektedir. Bu sürecin ülkemizde çok uzun zaman alabildiği gözetildiğinde bu uzun süre boyunca dayanışma aidatı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: AC14BB8B-D414-4A67-98B8-DFC07818106A

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA
Telefon No: +90 (312) 296 60 00 İnternet Adresi: www.csgeb.gov.tr/cgm
Kep Adresi: csgeb@hs01.kep.tr
KEP Adresi: csgeb@hs01.kep.tr

Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/

Bilgi için: Aysu AYDOĞDU
TURAN
Çalışma Uzmanı
Telefon No: (312) 296 59 16

ödeyenlerin toplu iş sözleşmesinden yararlanmasının engellenmesi bu dengeyi bozacak niteliktedir. Kuralın toplu iş sözleşmesinin imzalandığı tarihte taraf sendika üyesi olan işçiler lehine bir sonuç doğurduğu, bu nedenle sendikalaşma yarışında taraf sendika lehine bir avantaj yarattığı açıktır. Öyle ki üye sayısını artırmada kolaylık elde eden taraf sendikanın bir sonraki toplu iş sözleşmesinde de üye işçi çoğunluğunu muhafaza etmek suretiyle diğer sendikalara üstün gelmesi ve taraf sendika statüsünü koruması mütemedi bir hâl alabilecektir. Bu durum ise sendikalar arasındaki yarışın ve dolayısıyla çoğulculuğun zedelenmesine neden olabilecektir. Taraf sendika üyesi olmayıp sözleşmeden yararlanmaya ilişkin diğer şartları haiz olan işçilerin toplu iş sözleşmesinin geriye dönük hak bahşeden parasal hükümlerinden mahrum bırakılmalarının, bu kapsamdaki işçileri sendikaya üye olmaya zorlayacağı açıktır. Bu itibarla kuralla getirilen sınırlamanın Anayasa'nın 51. maddesi kapsamında bir toplumsal ihtiyacı karşılamadığı, aksine demokratik bir toplumda bulunması gereken çoğulculuğa zarar verdiği, sendikalar arası rekabeti taraf sendika lehine haksız şekilde bozduğu anlaşıldığından demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun bir sınırlamanın varlığından söz edilemez." denilerek kuralın Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline 30.12.2020 tarihinde E. 2020/57 ve K.2020/83 sayılı kararı ile oy çokluğu ile karar verilmiş olup kararda dayanışma aidatı ödeyerek toplu iş sözleşmesinden yararlanma talebinin en erken ne zaman yapılabileceği hususunda herhangi bir sınırlayıcı ibare yer almamaktadır.

Bununla birlikte 6356 sayılı Kanununun 39 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince dayanışma aidatı ödemek suretiyle toplu iş sözleşmesinden yararlanmanın talep tarihi itibarıyla geçerli olacağı açıkça belirtilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AC14BB8B-D414-4A67-98B8-DFC07818106A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Emek Mahallesi Naci AYVALIOĞLU Caddesi No:13 Pk: 06520 Çankaya / ANKARA

Telefon No: +90 (312) 296 60 00 İnternet Adresi: www.csgb.gov.tr/cgm

KeP Adresi: csgb@hs01.kep.tr

KEP Adresi : csgb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Aysu AYDOĞDU

TURAN

Çalışma Uzmanı

Telefon No:(312) 296 59 16

